

METODOLOŠKO POJASNILO

Alja Weindorfer

PORABA V GOSPODINJSTVIH

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

- Poraba v gospodinjstvih, Slovenija, večletno (Prva objava)
- Poraba v gospodinjstvih, Slovenija, večletno (Elektronska objava)

Oktober 2023

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	4
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	5
6	DEFINICIJE.....	6
7	POJASNILA.....	7
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	10
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	10
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	11

1 NAMEN

Namen objave podatkov je spoznati raven in sestavo osebne porabe v gospodinjstvih ali po posameznih socialno-ekonomskih kategorijah.

Ključne statistike, ki jih objavljamo so:

- povprečno letno porabljena denarna sredstva na gospodinjstvo,
- povprečno letno porabljena denarna sredstva na člana gospodinjstva,
- struktura porabljenih denarnih sredstev,
- količina letno porabljenih živil in pijač na člana gospodinjstva,
- delež gospodinjstev, ki razpolagajo s trajnimi potrošnimi dobrinami.

2 PRAVNI OKVIR

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota opazovanja je izbrano samsko ali veččlansko gospodinjstvo. Gospodinjstvo je vsaka družinska ali druga skupnost oseb, ki skupaj stanuje in skupaj porablja svoje dohodke za poravnavanje osnovnih življenjskih potreb (stanovanje, hrana in drugo), ne glede na to, ali vsi člani stalno živijo v kraju, v katerem je gospodinjstvo, ali pa nekateri od njih zaradi dela, šolanja ali iz drugih vzrokov dalj časa živijo drugje v Sloveniji ali v tujini. Kot gospodinjstvo upoštevamo tudi osebo, ki v kraju anketiranja živi sama in drugje nima svojega gospodinjstva (samsko gospodinjstvo). Ta oseba lahko živi sama v posebnem stanovanju ali skupaj z drugimi osebami v istem stanovanju, če skupaj z njimi ne porablja svojih dohodkov.

Kot člane gospodinjstva upoštevamo tudi:

- osebe, ki so zaradi službenih obveznosti odsotne, vendar nimajo nikjer drugje stanovanja ali gospodinjstva (npr. trgovski potniki, poslovneži ipd.);
- osebe, ki so na začasnem delu v tujini in se vračajo domov vsak mesec ali pogosteje;
- osebe, ki niso člani družine, če delajo, se hranijo in stanujejo v isti hišni skupnosti (hišne pomočnice in stalni delavci na zasebnih kmečkih gospodarstvih);
- dijake in študente, ki se šolajo v drugem kraju, ne glede na to, koliko časa preživijo zunaj gospodinjstva (v šolah in na študiju).

Med člane gospodinjstva ne štejemo:

- oseb, ki se v gospodinjstvu hranijo (abonenti);

- dijakov in študentov, ki stanujejo in se hranijo ali pa samo stanujejo v anketiranem gospodinjstvu (sostanovalci, podnajemniki);
- oseb, ki so na začasnem delu v tujini in se redko vračajo domov; denar in dobrine, ki jih te osebe namenjajo anketiranemu gospodinjstvu, se štejejo za darila oseb zunaj gospodinjstva;
- zdomcev, ki trajno živijo v tujini;
- oseb, ki živijo v ustanovah – kolektivnih gospodinjstvih (internati, domovi za varstvo in nego otrok in starejših občanov, bolnišnice, samostani, dijaški in študentski domovi).

Anketar na podlagi izjav navzočih oseb in ob upoštevanju definicije gospodinjstva ugotovi, kdo so člani gospodinjstva. Gospodinjstva razdelimo glede na tip, po velikosti, glede na dohodkovne razrede.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Enota opazovanja je izbrano samsko ali veččlansko gospodinjstvo. Gospodinjstvo je vsaka družinska ali druga skupnost oseb, ki skupaj stanuje in skupaj porablja svoje dohodke za poravnavanje osnovnih življenjskih potreb (stanovanje, hrana in drugo), ne glede na to, ali vsi člani stalno živijo v kraju, v katerem je gospodinjstvo, ali pa nekateri od njih zaradi dela, šolanja ali iz drugih vzrokov dalj časa živijo drugje v Sloveniji ali v tujini. Kot gospodinjstvo upoštevamo tudi osebo, ki v kraju anketiranja živi sama in drugje nima svojega gospodinjstva (samsko gospodinjstvo). Ta oseba lahko živi sama v posebnem stanovanju ali skupaj z drugimi osebami v istem stanovanju, če skupaj z njimi ne porablja svojih dohodkov.

Kot člane gospodinjstva upoštevamo tudi:

- osebe, ki so zaradi službenih obveznosti odsotne, vendar nimajo nikjer drugje stanovanja ali gospodinjstva (npr. trgovski potniki, poslovneži ipd.);
- osebe, ki so na začasnem delu v tujini in se vračajo domov vsak mesec ali pogosteje;
- osebe, ki niso člani družine, če delajo, se hranijo in stanujejo v isti hišni skupnosti (hišne pomočnice in stalni delavci na zasebnih kmečkih gospodarstvih);
- dijake in študente, ki se šolajo v drugem kraju, ne glede na to, koliko časa preživijo zunaj gospodinjstva (v šolah in na študiju).

Med člane gospodinjstva ne štejemo:

- oseb, ki se v gospodinjstvu hranijo (abonenti);
- dijakov in študentov, ki stanujejo in se hranijo ali pa samo stanujejo v anketiranem gospodinjstvu (sostanovalci, podnajemniki);
- oseb, ki so na začasnem delu v tujini in se redko vračajo domov; denar in dobrine, ki jih te osebe namenjajo anketiranemu gospodinjstvu, se štejejo za darila oseb zunaj gospodinjstva;
- zdomcev, ki trajno živijo v tujini;
- oseb, ki živijo v ustanovah – kolektivnih gospodinjstvih (internati, domovi za varstvo in nego otrok in starejših občanov, bolnišnice, samostani,

dijaški in študentski domovi).

Anketar na podlagi izjav navzočih oseb in ob upoštevanju definicije gospodinjstva ugotovi, kdo so člani gospodinjstva. Gospodinjstva razdelimo glede na tip, po velikosti, glede na dohodkovne razrede.

Osnova za vzorčni okvir je Centralni register prebivalstva (CRP). Vzorec je dvostopenjski stratificiran. Stratumi so bili določeni glede na 12 statističnih regij in 6 tipov naselij. Vzorčne enote na prvi stopnji so sestavljene iz enega ali več manjših prostorskih okolišev, v vsaki izbrani vzorčni enoti na drugi stopnji pa je bilo izbranih po 6 oseb. Metode substitucije (izbiranje nadomestnih gospodinjstev, ki bi zamenjala tista, ki niso sodelovala) ne uporabljamo. V anketi ne upoštevamo skupinskih gospodinjstev, kot so internati, domovi za varstvo in nego otrok in starejših občanov, bolnišnice, dijaški in študentski domovi ipd.

Od leta 1997 do vključno 2011 smo raziskovanje izvajali na manjših letnih vzorcih (približno 1800 gospodinjstev). Objavljeni podatki so tako temeljili na združenem vzorcu treh zaporednih let (npr. 2008, 2009, 2010). Ti so bili preračunani na srednje leto (2009), in to leto se je štelo za referenčno leto. Z letom 2012 smo metodologijo spremenili in uvedli večji letni vzorec. V vzorec je bilo v letu 2012 zajetih 7.000, v letu 2015, 2018 in 2022 pa 7.400 gospodinjstev.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo vsaka 4 leta. Podatki so se zbirali vsako leto do 2011, od 2012 pa se zbirajo z večletno periodiko (2012, 2015, 2018, 2022). Naslednja izvedba je načrtovana v 2026.

Podatke zbiramo v raziskovanju Poraba gospodinjstev (APG). Podatke za to raziskovanje pridobimo:

- z osebnim anketiranjem na podlagi vprašalnika Raziskovanje o porabi v gospodinjstvih (APG);
- na podlagi dnevnikov izdatkov, v katere člani gospodinjstva 14 dni sami vpisujejo dnevne izdatke in kupljene količine življenjskih potrebščin;
- administrativnih in drugih podatkovnih zbirk;
- iz lastnih virov SURS: Sestava prebivalstva (DEM-PREB/ČL).

Anketiranje gospodinjstev je enakomerno porazdeljeno skozi vse leto, vsako izbrano gospodinjstvo pa sodeluje v anketi 14 dni. Na začetku anketiranja anketar vnese nekaj osnovnih podatkov o vseh članih gospodinjstva. Za člane, mlajše od 15 let se anketiranje s tem konča. Za člane, stare vsaj 15 let, sledijo vprašanja, ki se nanašajo na podatke o njih samih, o njihovem formalnem (zaposlitvenem) statusu, izdatkih za izobraževanje. Vprašanja v sklopu vprašanj za gospodinjstvo kot celoto se nanašajo na podatke o prebivališču in morebitnih drugih stanovanjih gospodinjstva, o motornih vozilih, stanovanjski opreми in gospodinjstevskih napravah, o izdatkih za stanovanje in njegovo vzdrževanje, o izdatkih za obleko in obutev, pohištvo, za nakupe gospodinjstevskih aparatov in pripomočkov, avdio-vizualne in računalniške opreme, o izdatkih za rekreacijo in kulturo, o izdatkih za otroke in pomoč drugim gospodinjstvom ter o drugih

izdatkih, denarnih prenosih in darilih, o finančnem položaju gospodinjstva, skupnem dohodku gospodinjstva ter o lastni proizvodnji, porabljeni v gospodinjstvu. V dnevnik izdatkov člani gospodinjstva vpisujejo vse dnevne izdatke (opis izdelka ali storitve, količino kupljenega izdelka in njegovo vrednost). Glavni namen izpolnjevanja dnevnikov izdatkov je, da z njimi zajamemo izdatke, ki se jih gospodinjstvo pri izpolnjevanju vprašalnika ne bi spomnilo dovolj natančno (hrana in pijače).

Podatke za to raziskovanje pridobimo tudi iz administrativnih in drugih podatkovnih zbirk: Finančna uprava (dohodnina), Ministrstvo za notranje zadeve (CRP, Evidenca gospodinjstev), Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (socialni in družinski prejemki, štipendije), Zavod za zaposlovanje (nadomestilo za brezposelnost), Geodetska uprava.

6 DEFINICIJE

Porabljena denarna sredstva obsegajo izdatke za življenjske potrebščine (potrošni izdatki), izdatke za stanovanje, hišo (nakup, prenove, velika dela) in druge izdatke:

- Med izdatke za življenjske potrebščine uvrščamo izdatke za hrano in brezalkoholne pijače; za alkoholne pijače in tobačne izdelke; za oblačila in obutev; za stanovanje, vodo, električno energijo, plin in drugo gorivo; za stanovanjsko in gospodinjstvo opremo in tekoče vzdrževanje stanovanj; za zdravstvo; za transport; za komunikacije; za rekreacijo in kulturo; za izobraževanje; za restavracije in hotele; za raznovrstno blago in storitve.
- Med druge izdatke uvrščamo davke in samoprispevke, denarne prenose in darila, življenjsko zavarovanje, prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, denarne kazni za prekrške.

Porabljena denarna sredstva obsegajo vrednosti kupljenega blaga in uporabljenih storitev ne glede na to, ali je bilo to plačano v gotovini ali s posojilom (kupljeno na kredit). Vključeni so vsi izdatki članov gospodinjstva ne glede na to, ali so jih porabili za lastne potrebe ali za darila drugim.

Porabljena sredstva obsegajo poleg porabljenih denarnih sredstev tudi denarno vrednost lastne proizvodnje, porabljene v gospodinjstvu.

Razpoložljiva sredstva gospodinjstev obsegajo vsa razpoložljiva denarna sredstva, denarno vrednost lastne proizvodnje in bonitete, ki jih prejmejo gospodinjstva v anketnem obdobju.

Razpoložljiva denarna sredstva gospodinjstev obsegajo vsa denarna sredstva, ki so jih člani gospodinjstva prejeli v referenčnem obdobju (koledarsko leto v katerem se izvaja raziskovanje):

- dohodek iz zaposlitve (to so plače, prejemki iz honorarnega dela in drugi prejemki zaposlenih članov, vključno s prejemki iz avtorskih pravic in s plačili za delo preko študentskega servisa);
- dohodek iz samozaposlitve (plača podjetnika, dohodek iz kmetijstva in iz dejavnosti);

- socialne prejemke (pokojnine z dodatki, socialne pomoči, invalidnine, štipendije, nadomestila za brezposelne);
- družinske prejemke (otroški dodatek, nadomestilo za porodniški dopust, starševski dodatek, dodatek za nego otroka);
- dohodek iz lastnine (prejemki od oddajanja sob, stanovanja, dohodek na podlagi patentov, licenc in drugih pravic, dividende, obresti);
- denarne pomoči in darila (preživnine, vzdrževalnine, denarna darila).

Razpoložljiva denarna sredstva gospodinjstev zajemajo tudi:

- prejemke od prodaje (premičnin in nepremičnin ter vrednostnih papirjev);
- druge prejemke (dobitki pri igrah na srečo, nadomestila za nacionalizirano in razlaščeno imetje, dediščine in zapuščine, prejemki iz naslova življenjskega zavarovanja, od zavarovalnic).

Z letom 2015 smo prenehali objavljati podatke o razpoložljivih sredstvih gospodinjstev. Referenčni vir za podatke o dohodkih gospodinjstev je raziskovanje [Življenjski pogoji](#).

Denarna vrednost lastne proizvodnje zajema denarno vrednost pridelkov in izdelkov iz lastne proizvodnje, ki so bili v referenčnem obdobju porabljeni za gospodinjstvo v referenčnem obdobju (hrana, pijača, drva za ogrevanje). Vrednost teh pridelkov in izdelkov se izračunava po povprečnih prodajnih cenah.

Bonitete obsegajo vrednosti, ki so jih gospodinjstva prejela iz zaposlitve (delodajalec poravnava gospodinjstvu stroške za električno energijo, hladno vodo, plin, telefon, RTV-naročnino ipd.) ali iz drugih virov (sorodniki ali prijatelji so na primer gospodinjstvu plačali račun za električno energijo, hladno vodo, plin, telefon, RTV-naročnino ipd.).

Količine porabljenih živil in pijač na člana gospodinjstva predstavljajo kupljene (v trgovini, na tržnici ipd.) in doma porabljene količine živil in pijač. Pri tem niso upoštevane količine živil in pijač, ki so zaužite izven doma v restavracijah, gostilnah, kavarnah ipd. Pri spremljanju količin zasledujemo enak princip kot pri spremljanju izdatkov (izdatki za gostinske in nastanitvene storitve so razvrščeni v skupino 11 Restavracije in hoteli).

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Podatki o porabljenih denarnih sredstvih gospodinjstev zbrani do vključno 2018 se objavljajo skladno z evropsko klasifikacijo individualne potrošnje po namenu (ECOICOP) – EU uredba 2016/792 evropskega parlamenta in sveta z dne 11. maja 2016 (CELEX320160792).

Dostopna je na povezavi:

Metodološko pojasnilo

http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=COICOP_5&StrLanguageCode=EN&IntPcKey=&StrLayoutCode=HIERARCHIC&IntCurrentPage=1

Podatki o porabljenih denarnih sredstvih gospodinjstev zbrani v 2022 se objavljajo skladno s prenovljeno mednarodno klasifikacijo individualne potrošnje po namenu (COICOP 2018).

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Podatke smo statistično uredili s kombinacijo sistematskih popravkov in postopkov vstavljanja podatkov. Pri vstavljanju podatkov smo uporabili metodo logičnega vstavljanja, metodo povprečne vrednosti, metodo notranjega darovalca.

Več o statističnem urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Statistično urejanje podatkov](#).

UTEŽEVANJE

Z uteževanjem želimo doseči reprezentativnost vzorca, tako da so uteženi podatki čim boljše ocena opazovane populacije v določeni časovni točki.

Postopek uteževanja je bil določen glede na vzorčni načrt, neodgovor enote ter glede na razpoložljive pomožne populacijske spremenljivke, ki smo jih uporabili za kalibracijo. Pri uteževanju se uporabljajo naslednje pomožne spremenljivke: statistične regije, tipi naselja, spol, starost, četrletje anketiranja.

Končna utež enote je tako produkt uteži zaradi verjetnosti izbora enot, uteži zaradi neodgovora ter kalibracijskega faktorja.

DESEZONIRANJE

Postopkov desezoniranja podatkov nismo uporabili.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

V statističnih raziskovanjih prihaja do različnih vrst napak, ki vplivajo na točnost statistične ocene (npr. do vzorčnih napak, napak zaradi neodgovora, do merskih napak). Napake, ki jih lahko pripišemo slučajnim vplivom, določajo natančnost

statistične ocene. Uporabnike statističnih podatkov opozorimo na manjšo natančnost ocene tako, da takšno oceno opremimo s posebno opozorilno oznako ali pa take ocene sploh ne objavimo.

V tabelah, kjer so ocenjena povprečja (zveznih) spremenljivk (povprečno porabljena denarna sredstva oz količina na gospodinjstvo / člana gospodinjstva) so omejitve pri objavi določene glede na relativno standardno napako oziroma koeficient variacije (CV). V teh primerih velja, če je koeficient variacije (CV) ocene

- 10 % ali manj ($CV \leq 10\%$), je ocena dovolj natančna, zato je objavljena brez omejitve;
- od 10 % do vključno 30 % ($10\% < CV \leq 30\%$), je ocena manj natančna, zato se označi s črko M;
- večji od 30 % ($CV > 30\%$), je ocena premalo natančna za objavo, zato je nadomeščena s črko N.

Več o natančnosti statističnih ocen lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Natančnost statističnih ocen](#).

V tabelah, kjer so ocenjeni deleži enot z določeno lastnostjo (izraženi v odstotkih: struktura porabe, delež gospodinjstev, ki razpolagajo s trajnimi potrošnimi dobrinami), so omejitve pri objavi določene glede na standardne napake (SE) ocen deležev. V teh primerih velja, če je standardna napaka (SE) ocene deleža

- 5 % ali manj ($SE \leq 5\%$), je ocena dovolj natančna, zato je objavljena brez omejitve;
- od 5 % do vključno 15 % ($5\% < SE \leq 15\%$), je ocena manj natančna, zato se označi s črko M;
- večja od 15 % ($SE > 15\%$), je ocena za objavo premalo natančna, zato je nadomeščena s črko N.

Več o natančnosti statističnih ocen lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Natančnost statističnih ocen](#).

7.5 DRUGA POJASNILA

Poleg tega, da se podatki, pridobljeni v tem raziskovanju, uporabljajo za ugotavljanje ravni in sestave osebne porabe sredstev gospodinjstev se uporabljajo še za izračunavanje uteži za indeks cen življenjskih potrebščin, za nacionalne račune ter za druge izvedene izračune, povezane s porabo prebivalstva.

Rezultati, objavljeni za posamezno leto do vključno leta 2010, temeljijo na združenem vzorcu treh zaporednih let, potem pa so preračunani na srednje leto, in to leto se uporablja kot referenčno leto. Od leta 2012 smo anketo izvajali na večjem vzorcu in podatke prenehali združevati. Podatki zbrani v letu 2012 in naslednjih letih, se nanašajo na referenčno leto. Podatki za leto 2011 niso na voljo, in tudi v prihodnje se raziskovanje ne bo več izvajalo vsako leto, ampak z večletnimi presledki.

Seštevki se zaradi zaokroževanja ponekod ne ujemajo.

Z letom 2015 smo prenehali objavljati podatke o razpoložljivih sredstvih gospodinjestev. Referenčni vir za podatke o dohodkih gospodinjestev je raziskovanje o dohodkih in življenjskih pogojih.

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: Kakovost življenja - [Poraba gospodinjestev](#); povprečno porabljena denarna sredstva in struktura po klasifikaciji COICOP, tipu gospodinjestva, glavnem viru razpoložljivih sredstev.
- Prva objava (Kakovost življenja, Poraba gospodinjestev): »Poraba v gospodinjestvih«.
- Elektronska objava (Kakovost življenja, Poraba gospodinjestev): »Poraba v gospodinjestvih«.
- Podatkovna baza – Eurostat.

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Začasnih podatkov ne izkazujemo. Objavimo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

Do leta 1997 so bila izvedena naslednja redna in občasna statistična raziskovanja, katerih rezultati so med seboj bolj ali manj primerljivi:

- Anketa o družinskih proračunih delavskih gospodinjestev (APB), ki se je redno mesečno izvajala od leta 1954 in v kateri so bila anketirana tri in štiričlanska gospodinjestva.
- Anketa o zasebnih kmetijskih posestvih (ASD), ki se je izvajala že od leta 1952 trimesečno, vendar od leta 1972 dalje pod imenom Anketa o kmečkih gospodinjestvih in v kateri so bila zajeta gospodinjestva, ki imajo upoštevajoč sprejete kriterije, zasebno kmečko gospodarstvo.
- Periodično raziskovanje, ki se je izvajalo vsakih pet let, je bilo leta 1963 in 1968 izvedeno pod imenom Anketa o osebni porabi prebivalstva, leta 1973 in 1978 pod imenom Anketa o prihodkih, odhodkih in porabi gospodinjestev (APP) in v kateri so bila zajeta vsa gospodinjestva, ne glede na to, kakšna je bila njihova socio-ekonomska pripadnost in koliko članov so imela.
- Po osamosvojitvi so bile v letu 1993 izvedene metodološke in organizacijske spremembe in pri tem se je sledilo dvema ciljema, da je anketa primerljiva s prejšnjimi, in da je mednarodno primerljiva.

Klasifikacijo potrošnih dobrin se je prilagodilo klasifikaciji, ki se uporablja pri mednarodni primerjavi bruto domačega proizvoda po kupni moči (ICP).

V 1997 je bilo vsebinsko in po načinu izvedbe prenovljeno: prilagojeno je bilo priporočilom Eurostata in postalo je kontinuirano, kar pomeni, da je zbiranje podatkov (anketiranje) potekalo neprekinjeno. Anketne podatke, zbrane v več letih, smo združevali in tako dobili natančnejše ocene. Podatki iz obdobja treh let so bili preračunani na srednje leto in to leto je bilo upoštevano pri interpretaciji rezultatov kot referenčno leto. Od leta 1997 tudi ne uporabljamo več bilančnega pristopa, ampak koncept potrošnih izdatkov (izdatkov za življenjske potrebščine), ki so razvrščeni po Klasifikaciji individualne potrošnje po namenu (COICOP). Nekatera vprašanja so bila izločena (npr. o zmanjšanju prihrankov, vračanju potrošniških in investicijskih posojil ipd.), zato je primerjava rezultatov z rezultati iz prejšnjih let mogoča samo na ravni tekočega dohodka in potrošnih izdatkov, bilanca med razpoložljivimi in porabljenimi sredstvi ni bila več na voljo. Zadnji podatki, ki so na voljo po tej metodologiji se nanašajo na leto 2010.

V 2012 je bilo raziskovanje znova prenovljeno. Vprašalnik je bil vsebinsko razširjen z novimi vprašanji o izdatkih (vzdrževanje stanovanja, šolstvo, gospodinjska oprema, itd.). Iz vprašalnika so bila izločena vprašanja o dohodkih gospodinjstva, ker so bili ti podatki pridobljeni iz administrativnih in drugih podatkovnih zbirk. Hkrati je bil posodobljen tudi proces obdelave podatkov. Porabljena denarna sredstva se razvrščajo po novejši, harmonizirani različici klasifikacije COICOP, ki zagotavlja primerljivost podatkov med različnimi uporabniki do 5-mestne šifre. Raziskovanje je sestavljeno iz dveh delov, in sicer iz ankete in iz administrativnih in drugih podatkovnih zbirk. Podatke, vezane na dohodke, pa tudi nekatere druge informacije pridobimo iz obstoječih administrativnih in drugih podatkovnih zbirk in jih povežemo s podatki, pridobljenimi z anketo. Uporaba administrativnih in drugih podatkovnih zbirk je bistveno razbremenila anketiranje.

V letu 2015 večjih sprememb v vprašalniku ni bilo.

V letu 2018 v raziskovanju vsebinskih sprememb pri spremljanju izdatkov za življenjske potrebščine ni bilo. V delu, kjer spremljamo druge izdatke (skupina 20 Drugi izdatki) za nakupe stanovanj, prenove, velika dela in druge izdatke smo izločili spremljanje sklopa vprašanj o nakupih in prodaji stanovanj, hiš in zemljišč in s tem povezanih izdatkov.

V letu 2022 smo za razvrščanje izdatkov uporabili prenovljeno mednarodno klasifikacijo COICOP 2018, ki je bila sprejeta marca 2018. Podatki za 2022 zato niso neposredno primerljivi s podatki za pretekla leta.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

Raziskovanje o porabi v gospodinjstvih (APG), področje: Kakovost življenja, podpodročje: Poraba gospodinjstev

<https://www.stat.si/StatWeb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>

- Poročilo o kakovosti za raziskovanje:
  - Poraba v gospodinjstvih (APG)

področje: Kakovost življenja, podpodročje: Poraba gospodinjstev

- Reference Metadata in Euro SDMX Metadata Structure (ESMS): Consumption expenditure of private households (hbs)

http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/hbs_esms.htm